

Van : college van burgemeester en wethouders

Datum : 7 april 2020

Portefeuillehouder(s) : Wethouder Becht

Portefeuille(s) : Werk en Inkomen

Contactpersoon : V. Walravens

Tel.nr. : 8330

E-mailadres : walravens.v@woerden.nl

Onderwerp:

Impact van de COVID-19-crisis op dienstverlening door Ferm Werk en op overige zaken Werk en Inkomen

Kennisnemen van:

De effecten van de COVID-19-crisis op de dienstverlening van Ferm Werk en de stand van zaken met betrekking tot Werk en Inkomen in relatie tot de COVID-19-crisis.

In deze Corona-crisistijden wordt er naast een beroep op de uitvoering binnen onze eigen organisatie ook een stevig beroep gedaan op de organisatie Ferm Werk. Er is de zorg voor de SW-medewerkers, opdrachtgevers, de ondernemers, zowel zzp-ers als ondernemers met personeel, met vragen over regelingen en verzoeken om financiële ondersteuning, de nieuwe Tozo-regeling (Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers) van het Rijk die in een dag geïmplementeerd werd en de extra aanvragen die binnenkwamen voor de bijstand. Hiermee was Ferm Werk de afgelopen weken flink aan zet om alles in goede banen te leiden. Ferm Werk wil u ook graag op de hoogte houden van de verschillende ontwikkelingen als gevolg van de COVID-19-crisis en zij hebben daarom een Nieuwsbrief (20.007026) voor u samengesteld. Deze Nieuwsbrief is als bijlage aangehecht.

Naast de Nieuwsbrief informeren wij u over een aantal aanvullende zaken rondom Werk en Inkomen in deze Raadsinformatiebrief.

Inleiding:

Zoals toegezegd in de Raadsinformatiebrief 20R.00344 over de impact van de COVID-19-crisis op de bedrijfsvoering en de Strategische Heroriëntatie, ontvangt u hiermee de aangekondigde Raadsinformatiebrief over die specifiek gaat op de effecten van de huidige situatie op de dienstverlening door Ferm Werk (zie bijlage Nieuwsbrief Ferm Werk).

Ferm Werk informeert u in de nieuwsbrief uitgebreid over hun aanpak van de huidige crisis. U wordt geïnformeerd over de mensen in de SW die vanuit Ferm Werk worden ondersteund in deze situatie, de contacten die worden onderhouden met lokale organisaties, de situatie rondom ondersteuningsaanvragen, en de voortgang van projecten in de coronacrisis.

We informeren u in de onderstaande kernboodschap aanvullend op de nieuwsbrief over de volgende onderwerpen:

1. Inkomen: inwoners die inkomensondersteuning nodig hebben;
2. Ondernemers: de ondernemers, zowel zzp-ers als ondernemers met personeel, met vragen over regelingen en verzoeken om financiële ondersteuning;
3. Informatie Tozo-regeling (Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers) van het Rijk;
4. Gevolgen voor de cyclus rondom begroting en jaarrekening.

Kernboodschap:

Gemeente en Ferm Werk trekken samen op in het ondersteunen van onze inwoners. Ferm Werk heeft in haar nieuwsbrief een korte samenvatting gemaakt over de stand van zaken. Aanvullend daarop informeren wij u in deze raadsinformatiebrief.

1. Inkomen

Inwoners die een beroep moeten doen op de bijstand, kunnen dat via een digitale aanvraag doen. Deze wordt zoveel mogelijk digitaal en telefonisch behandeld. Op basis hiervan wordt een besluit op de aanvraag genomen. Het vervolgesprek dat normaal gesproken plaatsvindt op het kantoor van Ferm Werk, is nu vanwege de sluiting van het kantoor helaas niet mogelijk. Deze gesprekken worden ingepland zodra de maatregelen rondom fysiek contact het mogelijk maken elkaar te spreken.

We zien op dit moment een toename in het aantal aanvragen voor het levensonderhoud, voor Woerden geldt een verdubbeling van het aantal aanvragen ten opzichte van maart vorig jaar. (aantallen noemen) Ferm Werk en de gemeente houden nauw contact hierover, en monitoren deze ontwikkeling.

Ook Woerden Wijzer krijgt vragen van zowel inwoners als ook ondernemers, en verwijst beiden met vragen direct naar het goede adres bij Ferm Werk, de KvK, of het UWV. Andersom zijn ook de medewerkers van Ferm Werk goed geïnformeerd over het aanbod van de gemeente, en over het aanbod van maatschappelijke partners.

2. Ondernemers

Ondernemers hebben in deze moeilijke tijden veel vragen, over inkomen, over financiële ondersteuning in de vorm van bedrijfskapitaal, maar ook over afwegingen die zij moeten maken of zij hun bedrijf nog wel door deze crisis kunnen loodsen. Ons doel is om onze ondernemers zo goed mogelijk te informeren en te ondersteunen waar mogelijk. Om dit mogelijk te maken werken de afdeling Economische Zaken en Ferm Werk intensief samen om onze Woerdense ondernemers zo goed mogelijk te informeren over de mogelijkheden in ondersteuning en noodmaatregelen. Er is op voorstel van Ferm Werk onderzocht of er een ondernemersloket kan worden opgezet, en na gesprekken met maatschappelijke partners, ondernemersverenigingen en ondernemers in Woerden is er voor gekozen om de informatie per organisatie te verstrekken. De verschillende partijen, zoals Ferm Werk, UWV, Kamer van Koophandel, zijn goed op de hoogte van de verschillende regelingen, en weten ondernemers warm door te verwijzen naar het juiste loket. Een overzicht van alle regelingen is ter informatie ook te vinden in de bijlage (20i.01881).

Daarnaast kunnen ondernemers die hun vragen via deze organisaties toch niet goed beantwoord kunnen krijgen, terecht bij onze afdeling Economische Zaken. Zij kijken in de desbetreffende situatie wat er mogelijk is.

Op dit moment is het beeld dat ondernemers snel terecht komen bij de juiste organisatie en de juiste aanvraag. Organisaties weten elkaar goed te vinden en helpen ondernemers naar het juiste loket.

3. Informatie Tozo-regeling (Tijdelijke overbruggingsmaatregelen Zelfstandige Ondernemers)

Voor financiële ondersteuning van ondernemers kan gebruik worden gemaakt van door het Rijk ontworpen Tozo-regeling. Het Rijk heeft de Tozo-regeling in het leven geroepen om ondernemers te ondersteunen die door de COVID-19-crisis in de problemen zijn gekomen. Deze regeling is geldig tot 1 juni 2020. De Tozo heeft twee doelen:

1. Het aanvullen van het inkomen tot minimaal bijstandsniveau (gift) voor de duur van maximaal 3 maanden;
2. het verstrekken van een lening voor bedrijfskapitaal met een maximum van €10.157,- met een rente van 2%.

De regeling wordt volledig gefinancierd door het Rijk en bestaat naast een deel voor de ondersteuning van de ondernemers ook uit een deel uitvoeringskosten. De hoogte van dat bedrag is nog niet bekend. We zijn blij dat we hiermee in staat worden gesteld om onze inwoners goed te ondersteunen in deze moeilijke tijden. We hebben hier reeds een voorschot van €810.085,- voor ontvangen. Dit bedrag is gebaseerd op het aantal ondernemers dat in de gemeente Woerden geregistreerd staat en het totale bedrag dat nu aan voorschotten ter beschikking is gesteld (€250 mln). Dit bedrag wordt op een later moment verder aangevuld.

Door Ferm Werk wordt op dit moment terughoudend omgegaan met het verstrekken van een lening voor bedrijfskapitaal, omdat hiervoor de kaders nog niet door de overheid zijn vastgelegd in algemene maatregelen van bestuur. Het ministerie heeft aangegeven voorrang te geven aan de uitkeringen levensonderhoud. Als hier meer duidelijkheid over is via de algemene maatregelen, wordt dit deel van de

regeling ook opengezet.

4. Gevolgen voor de cyclus rondom begroting en jaarrekening

Ferm Werk heeft aangegeven dat een aantal controles om de jaarrekening te kunnen opstellen niet tijdig kunnen plaatsvinden, doordat het niet mogelijk is om fysiek bij elkaar te komen. Dit geldt niet alleen voor Ferm Werk, ook bij veel andere maatschappelijke partners zien we deze beperking. Op dit moment zijn we in gesprek met Ferm Werk om te kijken wat mogelijk is om de jaarrekening zo tijdig mogelijk op te leveren voor de controle van de jaarrekening van de gemeente. Tegelijkertijd wachten we ook de berichten af van de minister van Binnenlandse zaken, die heeft aangegeven zo snel mogelijk duidelijkheid te verschaffen over de verwachtingen omtrent de verantwoording over 2019, zoals aangegeven ook in de Raadsinformatiebrief 20R.00344 over de impact van de COVID-19-crisis.

Naast de jaarrekening heeft ook de begrotingscyclus vertraging opgelopen. Verwacht wordt dat er in mei in het dagelijks bestuur de ontwerpbegroting voor 2021 vastgesteld wordt, die voor zienswijze naar de raden van de vier Ferm Werk gemeenten wordt gezonden. Voor het opstellen van de zienswijze geldt de verbeterde aanpak, zoals we ook hebben gehanteerd bij de zienswijze op de Kaderbrief van Ferm Werk. In nauw overleg met de griffie en Ferm Werk zullen we de mogelijkheden die voor deze aanpak in deze situatie mogelijk zijn, bespreken en opties aan u voorleggen, zodat uw raad in staat wordt gesteld om een zienswijze te formuleren.

Wij houden u graag regelmatig op de hoogte van de stand van zaken. Over de inhoud en de vorm van deze informatie zijn we in gesprek met Ferm Werk en andere gemeenten. Deze crisis zal impact hebben op de (financiële) afspraken die we hebben met Ferm Werk. Projecten die we vol enthousiasme zijn gestart, kunnen deels niet worden voortgezet door de beperkende maatregelen. Het aantal uitkeringen voor levensonderhoud gaat stijgen, net als de verstrekkingen voor de Bbz. Daarnaast ontvangen we ook financiën van het Rijk om een en ander op te vangen. We blijven met Ferm Werk en de andere gemeenten in gesprek hoe we hier zo goed mogelijk mee om gaan, en hoe we hier in de toekomst verder invulling aan geven.

Financiën:

We verwachten zeker financiële gevolgen voor Ferm Werk door de Coronacrisis. Het is op dit moment in de tijd nog lastig in te schatten wat de precieze gevolgen zijn, dat hangt af van veel ongewisse factoren, zoals de duur van de beperkende maatregelen, de compensatie die we krijgen van het Rijk en het al dan niet herstellen van de economische situatie na verloop van tijd. We gaan de komende tijd met Ferm Werk in gesprek om hier meer inzicht in te krijgen en zullen u hier ook zo goed mogelijk over informeren.

Bijlagen:

Nieuwsbrief Ferm werk met cijfers d.d. 6 april (20.007026)
Overzicht maatregelen voor ondernemers (20i.01881)

De secretaris,

drs. M.H.J. van Kruisbergen MBA

De burgemeester,

V.J.H. Molkenboer

Onderwerp	Update Ferm Werk en de coronacrisis
Aan	Wethouders en raadsleden gemeenten Woerden, Bodegraven-Reeuwijk, Montfoort en Oudewater
CC	Raad van Commissarissen Ferm Werk
Van	Sijko Wierenga
Datum	6 april 2020

De coronacrisis heeft veel impact op de inwoners van Bodegraven-Reeuwijk, Montfoort, Oudewater en Woerden, en zeker voor degenen die voor participatie en inkomen afhankelijk zijn van de gemeente en daarmee van Ferm Werk. Omdat u als wethouder/raadslid midden in de samenleving staat en contact heeft met inwoners en ondernemers, leek het ons goed om u te informeren over wat voor hen bij Ferm Werk gebeurt.

Voor deze eerste update hebben we de volgende onderwerpen voor u uitgewerkt:

- Hoe gaat het met onze SW-ers?
- Hoe houden we contact met de lokale organisaties bij wie de SW-ers aan het werk waren?
- Hoe gaat het met de voortgang van de (overige) participatietrajecten?
- Wat is de situatie rond de ondersteuningsaanvragen van zelfstandigen (vnl. ZZP-ers)?
- Wat gebeurt er met de aanvragen voor bijstand?
- Wat is de stand van zaken betreffende de projecten Ferm Wijzer, Werkleerlijnen en Basisarbeidsmarkt?

Hoe gaat het met onze SW-ers

U bent eerder geïnformeerd over het besluit om alle SW-ers terug te trekken van de organisaties waarvoor zij werkten. Dit besluit was ingegeven door onze zorgplicht voor deze kwetsbare groep mensen. Hun veiligheid en gezondheid hebben we voorop gezet. Dat was een zeer lastige afweging, want er zijn ook zakelijk belangen van deze organisaties en van Ferm Werk zelf. Over onze benadering van de organisaties geven we hierna een nadere uitleg. Voor een indruk van de consequenties voor Ferm Werk: wij missen door dit besluit op maandbasis ongeveer € 250.000,- aan omzet. Nadere informatie volgt spoedig.

Wij hebben voor onze mensen die nu thuis in hun woningen moeten blijven, nog een even grote zorgplicht. Daarom hebben we van alles georganiseerd:

- We hebben sinds 30 maart een dagelijks radioprogramma van een halfuurtje: RadioFEM, met muziek, verzoekplaatjes en informatie.
- We werken aan een website en facebook-pagina 'Thuis met Fem', speciaal voor de SW-ers, waarop filmpjes staan, puzzels, raadsel, spelletjes en ook filmpjes, bijvoorbeeld voor de ochtendgym
- Vorige week is ook het bijbehorende doeboek uit: 'Thuis met Fem' uitgegeven. Bijgaand de PDF om u een indruk te geven.
- De werkbegeleiders hebben frequent contact met de SW-ers en met contactpersonen voor de woonvoorzieningen, daarin zijn we alert op psychologische en lichamelijke klachten.
- We geven wekelijks een nieuwsbrief uit voor de SW-medewerkers. De laatste versie is als bijlage bijgevoegd.

Kortom: op alle mogelijke manieren werken we aan verbondenheid met hen in deze voor hen moeilijke situatie. Op dit moment zijn er geen escalaties in de woonvoorzieningen, maar we blijven uiteraard zeer alert op het voorkómen ervan.

Helaas is het eind van de crisis nog niet in zicht en is er geen concreet uitzicht dat de SW-medewerkers weer aan de slag kunnen. Wij blijven ons conformeren aan de voorschriften van centrale overheid en houden ook de lokale situatie rond de verspreiding van het virus in de gaten.

Onderwerp memo	Auteur	Datum	Gericht aan	Versie
Update Ferm Werk en de coronacrisis	Sijko Wierenga	6 april 2020	Wethouders en raadsleden gemeenten Woerden, Bodegraven-Reeuwijk, Montfoort en Oudewater	1

Hoe houden we contact met de lokale organisaties?

Wij hebben in en direct na het weekend van het besluit tot terugtrekken van de SW-ers contact gehad met alle organisaties waar zij werkzaam waren. Veruit het grootste deel van hen heeft veel begrip voor het besluit. Echter, het besluit heeft her en der wel voor problemen gezorgd en deze zijn in een aantal gevallen ook niet meteen opgelost. Het is op dit moment lastig om in te schatten of de inzet van SW-medewerkers op langere termijn schade oploopt door het besluit. Het is mogelijk dat werkgevers hun tijdelijke oplossing ook in normale tijden doorzetten. Dit zou een verlies van opdrachtgevers kunnen betekenen. Wij doen er alles aan om dit te voorkomen. Onze accountmanagers blijven in contact en proberen samen met hun contactpersonen creatieve oplossingen te vinden en zo het positieve beeld van Ferm Werk te behouden.

Voortgang participatie trajecten

Onze consultants houden telefonisch contact met deze groep cliënten en bespreken met hen de voortgang. Uiteraard levert de coronacrisis ook vertraging op in de voortgang van de participatie-activiteiten die zij ondernemen. De consultants verrichten een maximale inspanning om hen te begeleiden bij wat wel mogelijk is.

Situatie ondersteuningsaanvragen

U weet wellicht dat we vóór 27 maart jl., dat wil zeggen voor de coronaregeling (Tijdelijk Ondersteuning Zelfstandig Ondernemers, TOZO) al ondersteuningsaanvragen voor levensonderhoud hebben ontvangen en afgehandeld. Rond deze datum zijn er wat operationele overgangsrimpelingen geweest waar sommige aanvragers last van hadden. Inmiddels zijn deze opgelost en is er sprake van een goed geolied proces. We hebben een team van 10 medewerkers die bezig is met het beantwoorden van vragen van zelfstandigen en het afhandelen van aanvragen voor levensonderhoud en voor leningen.

We merken dat ondernemersvragen zeer divers zijn en niet altijd gaan over wat Ferm Werk voor hen kan betekenen. Wij verwijzen dan zo goed mogelijk door naar andere organisaties, zoals UWV, OKW of Kamer van Koophandel.

Er zijn sinds 16 maart jl. ruim 900 contactmomenten met zelfstandigen/ondernemers geweest en inmiddels zo'n 200 voorschotten uitbetaald. Het betalen gebeurt dagelijks.

Aanvragen voor ondersteuning levensonderhoud (hoeft niet te worden terugbetaald)

De stand per vrijdag 3 april 2020 is als volgt:

Bodegraven-Reeuwijk	276
Montfoort	81
Oudewater	67
Woerden	367
Totaal	790

Aanvragen bedrijfslening (een lening, dus terug te betalen)

De stand per vrijdag 3 april 2020 is als volgt:

Bodegraven-Reeuwijk	0
Montfoort	3
Oudewater	4
Woerden	12
Totaal	19

De uitbetaling van de bedrijfsleningen gaat starten zodra het ministerie de details van de regeling heeft bekend gemaakt.

Onderwerp memo	Auteur	Datum	Gericht aan	Versie
Update Ferm Werk en de coronacrisis	Sijko Wierenga	6 april 2020	Wethouders en raadsleden gemeenten Woerden, Bodegraven-Reeuwijk, Montfoort en Oudewater	1

Status aanvragen bijstand

We zien een – overigens te verwachten – groei in het totaal aantal bijstandsaanvragen, hoewel het beeld per gemeente wel behoorlijk verschilt.

Onderstaand overzicht laat het verschil in aanvragen zien tussen maart 2019 en maart 2020. We verwachten overigens een verdere toename.

	Maart 2019	Maart 2020
Bodegraven-Reeuwijk	6	13
Montfoort	2	1
Oudewater	2	1
Woerden	13	30
Totaal	23	45

De werkdruk neemt uiteraard toe, maar we kunnen de aanvragen tijdig afhandelen en zijn vast van plan dit te blijven doen.

Projecten in de coronacrisis

Basis Arbeidsmarkt

We hebben in dit project vóór de coronacrisis diverse stappen gezet. We hebben ons georiënteerd op de vraag hoe we de participatievoorzieningen voor mensen met een grote afstand tot betaald werk nog beter dan tot nu toe op elkaar kunnen afstemmen en hoe betrokken partijen effectief kunnen samenwerken. We hebben de wet- en regelgeving in kaart gebracht, er we hebben goede voorbeelden uit het land opgezocht. Ook hebben we een groot aantal lokale partijen gesproken en gevraagd naar hun opvattingen. In januari zijn zij ook met elkaar in gesprek gegaan om ideeën en gedachten uit te wisselen. We hebben in het Dagelijks Bestuur een eerste voortgangsrapportage besproken. Op dit moment concretiseren we de vervolgactiviteiten. Echter, we zullen als gevolg van de coronacrisis even pas op de plaats moeten maken omdat veel partijen druk zijn met het zo goed mogelijk opvangen en begeleiden van hun kwetsbare cliënten.

Ferm Wijzer

Deze pilot heeft ook last van de gevolgen van de coronacrisis, omdat driegesprekken tussen de inwoner, de consultant van Ferm Werk en de consultant van het sociale team niet fysiek bij elkaar kunnen komen. Telefonisch apart van elkaar de intake doen voldoet niet omdat juist een van de doelen is om gezamenlijk van uit 2 wetten naar de problematiek te kijken, waarbij de inwoner maar 1 keer zijn/haar verhaal hoeft te doen. Daarnaast zijn veel voorzieningen die worden ingezet voor dit project, zoals dagbesteding, vrijwilligerswerk, of trajecten in het Test en Trainingscentrum niet beschikbaar. We pakken de draad van dit project met enthousiasme weer op zodra de beperkende maatregelen voorbij zijn. Natuurlijk informeren we u dan ook over de (aangepaste) fasering van het project.

Werkleerlijnen

Wij werken aan drie werkleerlijnen: catering, zorg en logistiek die voor de coronacrisis uitbrak in verschillende stadia van uitvoering en opbouw waren. Bij catering waren bijvoorbeeld al goede uitstroomresultaten geboekt, terwijl de de zorg werkleerlijn nog in voorbereiding was. De coronacrisis in het algemeen en het besluit onze medewerkers terug te laten keren naar hun woningen hebben hier uiteraard een grote impact op. U kunt erop rekenen dat we alles op alles zullen zetten om na de crisis de werkleerlijnen krachtig door te ontwikkelen.

Onderwerp memo	Auteur	Datum	Gericht aan	Versie
Update Ferm Werk en de coronacrisis	Sijko Wierenga	6 april 2020	Wethouders en raadsleden gemeenten Woerden, Bodegraven-Reeuwijk, Montfoort en Oudewater	1

Noodpakket voor banen en economie

Tijdelijke financiële regelingen

= regeling is open

Tegemoetkoming inkomsten en salarissen		
	Voor wie?	Waar aanvragen?
Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid (NOW)	Werkgevers met tenminste 20% omzetverlies	UWV.nl
Coulance rond schriftelijk vastleggen vast contract ✓	Werkgevers	Belastingdienst.nl/coronavirus
Overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) ✓	Zelfstandig ondernemers, waaronder ZZP'ers	Eigen gemeente
Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren COVID-19 (TOGS) ✓	MKB ondernemers die direct getroffen worden door overheidsmaatregelen**	rvo.nl/tegemoetkomingcorona
Uitstel belastingen		
Uitstel van belastingbetaling ✓	Alle ondernemers en zzp'ers	Belastingdienst.nl/coronavirus
Verlaging invorderingsrente ✓	Alle ondernemers en zzp'ers	Gaat automatisch
Verlaging belastingrentes	Alle ondernemers en zzp'ers	Gaat automatisch
Wijziging voorlopige aanslag ✓	Alle ondernemers en zzp'ers	Mijn Belastingdienst (Zakelijk)
Toerismebelasting	Bedrijven in horeca en vrijetijdbranche	Eigen gemeente
Versoepeling kredieten		
Verruiming Borgstelling MKB	ZZP en MKB*	Uw kredietverstrekker
Borgstellingskrediet Landbouw (BL) ✓	Agrarisch ondernemers	Uw kredietverstrekker
Garantie Ondernemingsfaciliteit (GO-regeling) ✓	MKB en Grootbedrijf	Uw kredietverstrekker
Qredits ✓	Zelfstandigen en mkb	Qredits.nl

* m.u.v. enkele sectoren, zie rvo.nl/bmkb

** mits fysieke inrichting buitenshuis en actief in geselecteerde sectoren